

EXPUNERE DE MOTIVE

Convenția nr.183/2000 privind revizuirea Convenției (revizuită) asupra protecției maternității, 1952, care este propusă spre ratificare, a fost adoptată de Conferința Generală a Organizației Internaționale a Muncii, la data de 15 iunie 2000, la Geneva. Convenția nr.183/2000 revizuieste Convenția nr.103/1952 (revizuită) privind protecția maternității și a fost adoptată cu scopul de a promova într-o mai mare măsură egalitatea de tratament a femeilor care muncesc, precum și de a proteja sănătatea mamei și a copilului, preocupare comună a tuturor statelor membre în materie de progres social, dezvoltare economică și culturală.

Protecția gravidității este o responsabilitate comună a guvernului și societății. Pentru a asigura o protecție eficientă și nediscriminatorie tuturor persoanelor de sex feminin pe piața muncii, Convenția prevede obligația statelor care o ratifică să ia măsurile care se impun pentru ca „femeile însărcinate sau care alăptează să nu fie constrânse să efectueze o muncă dăunătoare sau riscantă pentru sănătatea lor sau a copilului, să beneficieze de concediu de maternitate și de prestațiile aferente concediului (prestații în bani și prestații medicale), inclusiv de prelungire a perioadei de concediu sau reduceri ale duratei muncii, fără ca acestea să constituie o sursă de discriminare în materie de ocupare sau păstrare a locului de muncă”.

Prevederile Convenției se aplică tuturor femeilor angajate, inclusiv femeilor care se află în forme atipice de muncă dependentă. De asemenea, la prezentarea unui certificat medical care să indice data probabilă a nașterii, orice femeie căreia i se aplică prevederile actualei Convenții are dreptul la un concediu de maternitate de cel puțin paisprezece săptămâni.

Până în prezent, Convenția a fost ratificată de Slovacia și Italia și a intrat în vigoare la data de 7 februarie 2002 (la douăsprezece luni după ce Directorul general al Biroului Internațional al Muncii a înregistrat ratificările a două state membre).

România a făcut progrese remarcabile în plan legislativ în domeniul protecției sociale și al asigurărilor sociale, care răspund aproape în totalitate prevederilor Convenției menționate.

Protecția maternității, parte integrantă a sistemului de securitate socială, a căpătat noi dimensiuni odată cu adoptarea Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și a Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat. Prevederile acestor acte normative au completat legislația deja existentă în domeniu, și anume: Codul muncii, Normele generale de protecție a muncii, Legea nr.145/1997 privind asigurările sociale de sănătate, Legea nr.130/1996 privind contractul colectiv de muncă. De asemenea, noi măsuri care să vină în completarea prevederilor Convenției se vor regăsi în Legea privind egalitatea de șanse între femei și bărbați (care urmează a fi adoptată până la sfârșitul anului 2002) și în Legea privind protecția maternității (proiect prevăzut a fi elaborat și adoptat în anul 2002).

Realizarea obiectivelor majore ale Acordului de asociere a României la Uniunea Europeană – desăvârșirea tranziției, consolidarea democrației și crearea cadrului pentru integrarea în UE – impune adoptarea măsurilor legislative și instituționale, în vederea transpunerii acquis-ului comunitar în legislația națională.

România a ratificat și alte instrumente internaționale relevante pentru protecția drepturilor femeii, precum:

- Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei;
- Convenția OIM nr.3/1919 privind protecția maternității;
- Convenția OIM nr.89/1948 privind munca de noapte a femeilor care lucrează în industrie;
- Convenția OIM nr.111/1958 privind discriminarea (angajare și profesie).

După ratificare, țara noastră va deveni parte la Convenție după 12 luni de la data înregistrării ratificării de către Directorul General al Biroului Internațional al Muncii.

Ratificarea Convenției trebuie însoțită de o declarație, în care să se specifice durata concediului de maternitate. Conform legislației în vigoare, art.118 din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, angajatele au dreptul, pe o perioadă de 126 de zile calendaristice, la concediu pentru sarcină și lăuzie, perioadă în care beneficiază de indemnizație de maternitate.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care, în conformitate cu prevederile Legii nr.4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE